

FC5017

Finanční gramotnost

Primární složky finanční gramotnosti

Peněžní gramotnost

...představuje kompetence nezbytné pro správu hotovostních a bezhotovostních peněz a transakcí s nimi a dále správu nástrojů k tomu určených (*např.. běžný účet, platební nástroje...*)

Formy peněz

- Hotovostní peníze
- Bezhotovostní peníze
- Peníze vlastní
- Peníze cizí

- Platby hotovostními penězi
- Platby bezhotovostními penězi
- Platební karty a jejich druhy
  - ✓ Rozdíly mezi kartami (*Kreditní vs. Debetní karty*)
  - ✓ Platba kartou (*V tuzemsku vs. V zahraničí*)
  - ✓ Ztráta platební karty (*co dělat, pojištění*)

Cenová gramotnost

...představují kompetence nezbytné pro porozumění cenovým mechanismům a inflaci.

Cena:

- ✓ Cena výrobků a služeb (*rozdíly v kalkulacích*)
- ✓ Barterový obchod (*obchod bez využití peněz*)
- ✓ Cena a inflace (*časová hodnota peněz*)

Složení ceny:

- ✓ DPH
- ✓ Spotřební daň
- ✓ Vlastní náklady výrobce
- ✓ Distribuční náklady
- ✓ Marže

Hodnota peněz

- Úrokové sazby
- Spořicí produkty a jejich ceny - hodnoty
  - ✓ *Běžný účet*
  - ✓ *Spořicí účet*
  - ✓ *Termínovaný vklad*
- Úvěrové produkty a jejich ceny - hodnoty
  - ✓ *Úvěr kontokorentní*
  - ✓ *Spotřebitelský úvěr*
  - ✓ *Hypoteční úvěr*
  - ✓ *Leasing*

Rozpočtová gramotnost

... představují kompetence nezbytné pro správu osobního/rodinného rozpočtu (např. schopnost vést rozpočet, stanovit finanční cíle a rozhodovat o alokaci finančních zdrojů) a zahrnuje i schopnost zvládat různé životní situace z finančního hlediska.

Rozpočtová gramotnost zahrnuje vedle výše popsané obecné složky také dvě složky specializované:

- ✓ **správu finančních aktiv** (např. vkladů, investic, pojištění...)
- ✓ **správu finančních závazků** (např. úvěrů, leasingů, půjček...)

To předpokládá v obou případech orientaci na trhu různě komplikovaných finančních produktů a služeb, schopnost mezi sebou jednotlivé produkty či služby porovnávat a volit ty nejvhodnější s ohledem na konkrétní životní situaci.

Rozpočet

Představuje přehled zahrnující příjmy a výdaje určitého subjektu.

Je to plán, který se stavuje na určité období, a který se může, ale nemusí v realitě naplnit. Pak lze rozlišit:

- ✓ *Vyrovnaný rozpočet*
- ✓ *Přebytkový rozpočet*
- ✓ *Deficitní rozpočet*

Nejdůležitější části rozpočtu domácností:

- ✓ *Stále příjmy*
- ✓ *Nahodilé příjmy*
- ✓ *Stále výdaje*
- ✓ *Nahodilé výdaje*
- ✓ *Rezerva*

Rozpočet – příjmy (domácnost)

Měsíční příjmy domácnosti	
Druh příjmu	Položka
Pravidelný	Čistá mzda 1
Pravidelný	Čistá mzda 2
<i>Celkem z Pravidelný</i>	
Nepravidelný	Brigáda
Nepravidelný	Odměny, výhra, dědictví,..
<i>Celkem z Nepravidelný</i>	

Rozpočet – výdaje (domácnost)

Měsíční výdaje domácnosti		Děti	Oblečení	Doprava	Jízdné	Zábava	Jiné
Druh výdaje	položka	Děti	Hračky a hry	Doprava	Povinné ručení	Celkem z Zábava	
Bydlení	Nájemné	Děti	Školné	Doprava	Pojištění automobilu	Půjčky	Osobní půjčky
Bydlení	Hypotéka	Děti	Školní potřeby	Doprava	Údržba automobilu	Půjčky	Studentské půjčky
Bydlení	Fond oprav, údržby	Děti	Peníze na obědy	Doprava	Jiné	Půjčky	Kreditní karta
Bydlení	Telefon	Děti	Poplatky za zájmové org.	<i>Celkem z Doprava</i>		Půjčky	Jiné
Bydlení	Mobilní telefon	Děti	Hlídnání	Pojištění	Nemovitosti	<i>Celkem z Půjčky</i>	
Bydlení	Elektřina	Děti	Jiné	Pojištění	Úrazové pojištění	Úspory, investice	Penzijní připojištění
Bydlení	Vytápění - dřevo	<i>Celkem z Děti</i>		Pojištění	Životní pojištění	Úspory, investice	Stavební spoření
Bydlení	Vodné a stočné	Domácí zvířata	Krmení	Pojištění	Jiné	Úspory, investice	Spoření na vzdělání
Bydlení	Kabelová televize	Domácí zvířata	Lékařská péče	<i>Celkem z Pojištění</i>		Úspory, investice	Jiné
Bydlení	Poplatek za televizi	Domácí zvířata	Jiné	Jídlo	Nákup potravin	<i>Celkem z Úspory, investice</i>	
Bydlení	Poplatek za rozhlas	Celkem z Domácí zvířata		Jídlo	Jídlo v restauracích	Další výdaje	Dovolená
Bydlení	Likvidace odpadu	Dospělí	Oblečení	Jídlo	Závodní stravování	Další výdaje	Auto - leasing
Bydlení	Jiné	Dospělí	Poplatky za osobní zájmy	Jídlo	Jiné	Další výdaje	
<i>Celkem z Bydlení</i>		Dospělí	Jiné	<i>Celkem z Jídlo</i>		Další výdaje	
		<i>Celkem z Dospělí</i>				<i>Celkem z Další výdaje</i>	
						CELKOVÉ VÝDAJE	

Děkuji za pozornost a hezký den...

Své dotazy směřujte do diskusního fóra nebo do mailu.